

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Blažkem ve věci

žalobce: **Y. L.**
zastoupený advokátkou Mgr. Marikou Slámovou
sídlem Lazarská 11/6, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 2. 2018, č. j. OAM-145/ZA-ZA11-P15-2016,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 2. 2018, č. j. OAM-145/ZA-ZA11-P15-2016, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 23 177,60 Kč, a to do 10 dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupkyně žalobce.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce podal dne 16. 2. 2016 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice, kterou zdůvodnil tím, že se hlásí ke křesťanské církvi Yin Xin Chengyi (v překladu „díky

víře stát se spravedlivým“) a že je v Číně pro svou víru pronásledován. V záhlaví specifikovaným rozhodnutím žalovaný rozhodl, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), se žalobci neuděluje. Žalobce napadl uvedené rozhodnutí žalobou podle § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

2. Žalobce namítl, že má odůvodněný strach z pronásledování, a to z důvodu jeho náboženského vyznání. Ve své výpovědi uvedl, že je členem neregistrované (tzv. domácí) křesťanské církve. Z jeho výpovědi dále vyplývá, že jak obavy jeho, tak obavy jeho okolí z pronásledování ze strany státu, jsou postaveny na racionálním základě. Jak žalobce, tak i jeho bezprostřední okolí byli vystaveni jednání ze strany státu, které vzbudilo v žalobci důvodné obavy z pronásledování. Žalobce sám byl předmětem zájmu policie, zároveň byl svědkem zatčení v jeho okolí. V žalobcově okolí také opětovně docházelo k systematickému zastrašování jeho souvěrců. Stejným způsobem se vyjadřují také důkazní materiály, které dodal žalobce, a rovněž důkazy, které si správní orgán sám obstaral.
3. V této souvislosti žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2014, č. j. 3 Azs 25/2014 – 51, podle něž *„v určitých případech může být relevantní i negativní jednání směřující nikoliv přímo proti žadateli o mezinárodní ochranu, ale i jednání směřující proti členům určitého politického uskupení, jehož je členem“*. Tento závěr lze dle žalobce analogicky použít i na jeho situaci. Žalobce byl hledán ze strany policejních orgánů, jeho matka zažívala policejní represi velmi zřetelně, navíc policejní orgán žalobci barvitě popsal, co se mu stane, pokud zjistí, že je věřící. Žalobce rovněž pozoroval zadržování a perzekuci ostatních křesťanů v zemi. Újmu hrozící žalobci tak vzhledem k její intenzitě lze podřadit pod pojem pronásledování ve smyslu zákona o azylu a kvalifikační směrnice [tj. směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (přepřacované znění)].
4. Žalobce neměl možnost využít vnitřního přesídlení, resp. takového přesídlení by bylo naprosto neúčelné. Z informací dostupných o zemi původu žalobce vyplývá, že k pronásledování křesťanů dochází na celém území Číny. Z dokumentů o zemi původu rovněž vyplývá, že vnitřní přesídlení obecně není snadné, nadto je stěhování samo o sobě podezřelé a vzbuzuje zvýšený zájem úřadů. Vnitřní přesídlení by tak z hlediska ochrany před pronásledováním nebylo efektivním řešením jeho situace a ochrana v žádné další části Číny nesplňuje minimální standard ochrany lidských práv. Skutečnost, že vnitřní přesídlení v rámci Číny není možné, je známa žalovanému i z úřední činnosti, neboť v jiných řízeních ve skutkově obdobných věcech rozhodl o udělení azylu čínským křesťanům. Jelikož je nemožnost vnitřního přesídlení podmínkou pro udělení azylu, je zřejmé, že správní orgán tuto nemožnost vzal za prokázanou v jiných správních řízeních. Žalobce proto navrhl, aby si soud od žalovaného vyžádal rozhodnutí vydaná v těchto věcech.
5. Jestliže žalovaný rozhodl o neudělení azylu, pak dle žalobce bylo na místě, aby mu udělil alespoň doplňkovou ochranu. V případě vrácení žalobce do Číny mu hrozí nebezpečí vážné újmy, tedy mučení a nelidské či ponižující zacházení či trestání. Je zde také dána

hrozba usmrcení žalobce, byť zřejmě ne ve formě uložení trestu smrti (což však také nelze vyloučit např. ve formě nařčení ze špionáže, zrady apod.), nýbrž faktického usmrcení bez předchozího formálního procesu. Takové důvodné obavy jsou na místě, neboť velké množství relevantních a důvěryhodných zdrojů uvádí, že v Číně po návratu do země žadatelé o mezinárodní ochranu mizí, jsou vězněni, mučeni apod.

6. O obavě z návratu a o možnosti zmizení osob na území Číny hovoří také celé spektrum žalobcem doložených důkazů, jejichž překlad si správní orgán pro údajnou hospodárnost řízení nezajistil. Jako podklad rozhodnutí žalovaný nevyužil ani zprávu Ministerstva zahraničních věcí ČR (dále jen „MZV ČR“) ze dne 17. 6. 2015, č. j. 98863/2015-LPTP, o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu při návratu do Číny, a to pro její údajnou zastaralost. Žalovaný za stavu absence důkazů vytvořil nesprávný závěr ohledně neodůvodněnosti obav žalobce. Žalovaný neprovedl tzv. test reálného rizika a jen se „odkázal“ na jakousi blíže neurčenou judikaturu Evropského soudu pro lidská práva.
7. Žalobce dále namítl, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Nelze z něj totiž pochopit, jaké konkrétní důvody vedly žalovaného k vydání zamítavého rozhodnutí. Skutkové závěry jsou formulovány natolik obecně, že jsou zcela neurčité a nekonkrétní. Skutkové a právní závěry žalovaného si na mnoha místech vzájemně odporují a protiřečí. Z rozhodnutí ani nevyplývá, na základě kterých konkrétních důkazů žalovaný dospěl ke kterým konkrétním skutkovým zjištěním. Rozhodnutí obsahuje také statě mluvící o neudělení azylu a doplňkové ochrany, které jsou naprosto identické, 7 stran rozhodnutí je tak úplně totožných. Navíc jsou až přehnaně podobné s rozhodnutími ohledně jiných žadatelů z Číny. Žalovaný se dle žalobce zjevně snažil *„kvantitou popsaných stran nahradit nedostatky obsahu.“*
8. Žalobce v této souvislosti poukázal na pasáž napadeného rozhodnutí, v níž žalovaný vyslovil *„konspirační teorii“* o tom, že všichni čínští žadatelé o mezinárodní ochranu byli součástí organizované skupiny ekonomických migrantů. Tato pasáž je identická ve všech rozhodnutích týkajících se čínských žadatelů, se kterými se měl žalobce možnost se seznámit. Zároveň je v rozporu s požadavkem na individuální posouzení případu, protože rozhodně nehovoří o žalobci. Žalovaný tak například uvedl, že žalobce mu nebyl ochoten sdělit žádné podrobnosti o konkrétních osobách, které žalobci zajistily vízum a které jej nasměrovaly do přijímacího střediska Zastávka u Brna. Žalobce však při pohovoru odpověděl na veškeré otázky správního orgánu týkající se této problematiky způsobem, který žalovanému postačoval, zmínil i jména jednotlivých osob. Žalovaný dále uvedl, že žalobce i ostatní jeho „údajní souvěrci“ požádali okamžitě po uplynutí 6 měsíců od zahájení řízení o pracovní povolení a našli si zaměstnání. Tak tomu však v případě žalobce nebylo. Pravdivé není ani tvrzení, podle něž žalobce neuvedl žádný bezprostřední důvod, proč vycestoval z Číny a přijel do ČR právě v období, kdy tak učinil. Žalobce naopak uvedl, že se rozhodl utéct z Číny v momentu, kdy zjistil, že policie má potvrzeno, že je věřící. Žalobce si začal zařizovat víza 3 dny po této události a hned poté, jak měl víza vyřízené, odcestoval. Žalobce také naprosto jasně sdělil žalovanému, proč si pořídil pas. Pas si pořídil, neboť měl jet s kolegy do Singapuru. Žalobce je totiž vysokoškolsky vzdělaný a měl relativně dobrou práci na IT oddělení v nemocnici. Dle žalobce je tak zjevné, že správní orgán bezmyšlenkovitě okopíroval svou *„oblíbenou konspirační teorii“* z jiných rozhodnutí a ani se neobtěžoval ji upravit tak, aby *„seděla“* právě na žalobce.

9. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že žalobci nikdo nebránil ve víře, resp. v jejím vyznávání, nedošlo u něj k žádnému ohrožení či porušení svobody jeho vyznání, ale ani k ohrožení jeho zdraví, života, osobní svobody či jiných jeho základních lidských práv. Rovněž tato část odůvodnění nezohledňuje ani jeden z uskutečněných pohovorů, ze kterých vyplývají odlišné skutečnosti. Žalovaný se tedy vůbec „nedrží faktů“.
10. Napadené rozhodnutí je dle žalobce nepřezkoumatelné rovněž v otázce prokázaného stavu pronásledování křesťanů v Číně. Skutkové závěry, které žalovaný učinil o Číně, nelze z napadeného rozhodnutí zjistit. Žalovaný opakovaně uvádí, že nezpochybňuje problematickou situaci věřících v Číně. Nečiní však žádné pozitivní skutková zjištění. Čína prezentovaná žalovaným tak je na jednu stranu zemí, ve které dochází k zásadnímu porušování lidských práv. Naproti tomu Čína prezentovaná v jiných částech rozhodnutí je zemí, kterou toliko nelze označit za zemi s vyspělou demokracií a vysokým stupněm dodržování lidských práv. Skutkové závěry žalovaného o zemi původu žalobce jsou tedy nekonzistentní.
11. Žalobce dále poukázal na procesní vady, k nimž mělo dojít v řízení předcházejícím vydání napadeného rozhodnutí. Žalovaný předně neprovedl důkazy navržené žalobcem. Tvrdí, že překládání žalobcem navrhovaných důkazů by bylo v rozporu se zásadou procesní ekonomie. Uvedená zásada však nemůže být postavena nad možnost relevantního posouzení situace žadatele o mezinárodní ochranu. Není rozhodné, zda dokumenty sloužící jako důkazní materiál mají čistě obecný charakter, jestliže obsahují relevantní informace, díky kterým je možné posoudit věrohodnost výpovědi žadatele. Žalovaný využil pouze omezené množství materiálů o zemi původu, přičemž ani tyto nevyhodnocují zemi původu jako bezpečnou, jeho rozhodnutí je tak vnitřně rozporné a nepodložené. Navíc žalovaný má pronásledování křesťanů v Číně za prokázané, neboť v jiných skutkově obdobných případech rozhodl o udělení azylu.
12. K poukazu žalovaného na medializaci pobytu čínských křesťanů na území ČR žalobce namítl, že spekulace žalovaného, podle níž sám žalobce tuto medializaci inicioval, je nepodložená. Žalobce ani jeho zástupkyně se k žádným případům veřejně nevyjadřovali. Navíc statistickou informaci o počtu čínských žadatelů mohl mít toliko žalovaný. Dle žalobce je dále pravděpodobné, že se po jeho případném návratu do Číny zdejší orgány zaměří na rozpor mezi krátkodobým turistickým vízem, které mu bylo uděleno, a skutečností, že pobýval v ČR více než 2 roky. Žalobce v této souvislosti upozornil na nedávné tendence Číny skutečně důkladně mapovat své obyvatelstvo. Obava žalobce z návratu do Číny je tedy oprávněná.
13. K okolnostem jeho vycestování z Číny žalobce namítl, že byl nucen uvést nepravdivé údaje. Bez toho by neobdržel turistické vízum a nemohl by uprchnout z vlasti. Žalobce neměl jinou možnost, jak ochránit svou svobodu. Žalobce také podotkl, že pronásledování křesťanů v Číně nemusí být nutně centralizováno. Celníci na letišti zřejmě neměli přístup do evidence, kde je žalobce veden jako nežádoucí osoba s ohledem na jeho náboženství. To však ještě nesvědčí o „naprostém nezájmu“ čínských úřadů o osobu žalobcem, o němž hovoří žalovaný.
14. Žalobce rovněž namítl, že žalovaný mu v průběhu seznámení s podklady rozhodnutí kladl dotazy a pak z jeho odpovědí nepřipustně vycházel při odůvodnění toho, proč neprovedl některé důkazy navržené žalobcem. Žalobci také nebylo doručeno napadené

rozhodnutí v čínském jazyce a nebylo mu ani přetlumočeno do čínského jazyka. Tím bylo rovněž porušeno jeho právo na spravedlivý proces.

15. Z uvedených důvodů žalobce namítl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného a dalších podání žalobce

16. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že sice v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, podle nějž vzhledem k výpovědi žalobce nelze zcela vyloučit jeho příslušnost k církvi Yin Xin Chengyi, přesto byl nucen konstatovat přítomnost řady okolností značně snižujících její věrohodnost. Žalobce dne 23. 2. 2016 při poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že byl zatčen pro svou víru, jiné důvody žádosti nemá. V pohovoru dne 26. 1. 2017 však sdělil, že zatčen skutečně nebyl, zatčena byla jeho matka, policií byl pouze hledán. Z jeho dalších sdělení v průběhu správního řízení žalovaný nezjistil skutečnosti nasvědčující tomu, že by žalobci hrozilo pronásledování pro jeho příslušnost a působení v neregistrované církvi. Pokud by tomu tak bylo a žalobce by byl policií sledován jako nežádoucí či problémová osoba z náboženských důvodů, sotva by mohl ze země vycestovat legální cestou, bez problémů, s vlastním pasem obsahujícím biometrické údaje. Takový sled událostí nesvědčí o skutečném zájmu státu žalobce zadržet či postihnout v souvislosti s jeho vyznáním.
17. Žalovaný na podporu svých závěrů odkázal na rozhodnutí ESLP ze dne 26. 9. 2017, ve věci Y. L. proti Švýcarsku, stížnost č. 53110/16 (*pozn. soudu – žalovaný nesprávně uvedl, že jde o rozsudek ze dne 19. 10. 2017*). Konstatoval, že v dané věci byla stížnost podána stěžovatelkou čínské státní příslušnosti hlásící se ke křesťanské Církvi Všemohoucího Boha, a citoval závěry švýcarských orgánů o uplatňování výjezdních kontrol čínskou vládou: „*A konečně její výpověď o jejím odchodu z Číny vyvolala pochyby o důvěryhodnosti stěžovatelky. Stěžovatelka tvrdila, že osobně požádala o vydání pasu v listopadu 2014 a obdržela jej bez jakýchkoli problémů. Pokud by byla pod dozorem správních orgánů, nebyl by jí pas vydán ani by jí nebylo umožněno samotné odletět z Pekingského mezinárodního letiště. S uvážením restriktivního přístupu správních orgánů ke kontrole vstupu osob do Číny i jejich odchodu z Číny zcela bezproblémový odchod stěžovatelky ze země naznačoval, že nebyla cílem pronásledování ze strany správních orgánů (...)*“. ESLP dané závěry aproboval. Žalovaný odkázal rovněž na podkladové informace o zemi původu, z nichž ESLP v citované věci vycházel.
18. Podle žalovaného byl v nyní posuzovaném případě zjištěn stav věci dostatečně, napadené rozhodnutí vychází z aktuálních informací o zemi původu získaných z různých zdrojů. Tyto podklady splňují požadavky na zprávy o zemi původu formulované v judikatuře Nejvyššího správního soudu. Žalovaný zároveň patřičně odůvodnil, proč nezařadil mezi podklady rozhodnutí některé doložené či navrhované materiály. Většina dokládaných materiálů se týká situace křesťanů v žalobcově zemi původu, žalobce sám v nich není zmiňován.
19. K žalobcem dokládané zprávě MZV ČR ze dne 17. 6. 2015 žalovaný uvedl, že činí obecné závěry bez dalších konkrétních specifikací. Dle jeho názoru tak k uvedené zprávě nelze přihlížet. Žalovaný zároveň trvá na tom, že respektoval povinnosti vyplývající z § 19 zákona o azylu. Odmítá tedy „nepodložená“ tvrzení žalobce, že by je porušil, a přispěl tak k tvrzenému ohrožení jeho osoby.

20. Podle žalovaného se s ohledem na okolnosti jeho odjezdu ze země jeví logickou i úvaha, podle níž žalobce mohl svou situaci řešit cestou vnitřního přesídlení. Žalobce navíc přistoupil k objasňování toho, proč sdělil nepravdivé informace zastupitelskému úřadu ČR a cizinecké policii na mezinárodním letišti Václava Havla v Praze, až po dotazech správního orgánu a předložení kopie žádosti o udělení víza. Žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí, v němž podrobně zdůvodnil, proč má za to, že důvody žalobce k vycestování z Číny byly jiné, než jaké prezentoval ve správním řízení. Žalovaný zároveň podotkl, že žalobce podal žádost o vydání potvrzení pro úřad práce za účelem zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání dne 25. 8. 2016, tedy skutečně relativně brzy po uplynutí zákonné šestiměsíční lhůty.
21. Žalovaný shrnul, že žalobce nebyl nikdy zadržen policií, nebyl čínskými státními orgány pronásledován, nečelil závažnému porušení základních lidských práv. Takového jednání se nemusí obávat ani v budoucnosti.
22. Z obdobných důvodů podle žalovaného nejsou splněny ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany žalobci.
23. K námitkám týkajícím se seznámení žalobce s podklady pro rozhodnutí žalovaný uvedl, že dotazy kladené žalobci souvisely s předmětem řízení a bezprostředně se vztahovaly k návrhům žalobce na doplnění dokazování. Žalovaný tak uvedeným postupem žalovaného nemohl být nijak zkrácen na svých právech. Podle žalovaného byla neopodstatněná také žádost žalobce o předložení čínsko-jazyčné verze rozhodnutí ve věci. Plně postačilo, že předání rozhodnutí žalobci byla přítomna tlumočnice čínského jazyka, jejímž prostřednictvím byl žalobce seznámen s obsahem rozhodnutí. Zároveň byl poučen o možnostech dalšího postupu.
24. Žalobce k vyjádření žalovaného podal repliku. Za pomoci odkazů na doktrínu a judikaturu polemizoval s výkladem pojmu pronásledování ze strany žalovaného. Zdůraznil, že pro udělení azylu by měla stačit existence oprávněné obavy z pronásledování, není třeba prokazovat skutečné pronásledování. Dále žalobce odkázal na důkazy, které dle něj svědčí o tom, že v Číně dochází k rozsáhlému, systematickému a soustavnému pronásledování křesťanů. Tyto důkazy (vesměs v německém či anglickém jazyce) přiložil ke své replice. Konkrétně odkázal na zprávu o respektu ke svobodě vyznání v Číně zpracovanou organizací Open Doors, na dokument o pronásledování křesťanů v Číně zpracovaný švýcarskou organizací Schweizerische Flüchtlingshilfe, na zprávu Human Rights Watch o stavu lidských práv ve světě v roce 2018, na vyjádření T. Richardsona, prof. P. L. Zoccatelliho a prof. M. Introvigne k problematice pronásledování neoficiálních čínských církví, na čl. 300 trestního zákoníku Čínské lidové republiky, na zprávu Ministerstva zahraničních věcí Spojených států Amerických o stavu lidských práv v Číně v roce 2016, na článek z New York Times o omezování prodeje bible v Číně, na rozhovor v internetové televizi DVTv s čínským lékařem Enverem Tothim o vynuceném dárcovství orgánů v Číně, na knihu novináře Ethana Gutmana Jatka věnující se témuž tématu a na články dostupné na webu ChinaAid o znevýhodňování čínských křesťanů v přístupu k práci a o omezování jejich práva sdružovat se.
25. K rozhodnutí ESLP ve věci Y. L. proti Švýcarsku žalobce poukázal na skutečnost, že v daném případě vnitrostátní orgány shledaly celkovou nevěrohodnost žadatelky, zejména nevěrohodnost jejího tvrzení o příslušnosti k deklarované církvi. Žalovaný

naopak členství žalobce v církvi Yin Xin Chengyi žádným způsobem nerozporoval. Nepřípadné jsou dle žalobce také další odkazy žalovaného na judikaturu ESLP a Nejvyššího správního soudu. Žalobce reagoval také na další skutečnosti uvedené ve vyjádření žalovaného k žalobě, vesměs však již pouze opakoval argumentaci obsaženou v žalobě.

IV. Soudní jednání

26. Soud nařídil k projednání věci jednání na 16. 10. 2019. Jednání se konalo toliko za účasti žalobce, neboť žalovaný se z jednání omluvil, přičemž souhlasil s tím, aby soud jednal v jeho nepřítomnosti. Dále je třeba uvést, že soud jednal bez vyloučení veřejnosti, byť žalobce před jednáním písemně požádal, aby z něj byla vyloučena veřejnost z důvodu ochrany bezpečnosti žalobce a jeho rodiny nacházející se v Čínské lidové republice. Na jednání se dostavila osoba, která se jej hodlala zúčastnit jako veřejnost a která zjevně doprovázela žalobce. K dotazu soudu, zda za těchto okolností trvá na výše uvedené žádosti, žalobce sdělil, že netrvá.
27. Zástupkyně žalobce stručně shrnula obsah žaloby a dalších podání učiněných žalobcem. Přitom zmínila rovněž doplnění žaloby, které soudu zaslala dne 10. 10. 2019. Po sdělení soudu, že toto podání není založeno v soudním spisu a není ani evidováno v elektronickém systému soudu, zástupkyně žalobce konstatovala jeho podstatný obsah - podání obsahovalo odkaz na zprávu veřejné ochránkyně práv o šetření ve věci neudělení mezinárodní ochrany ze dne 31. 10. 2018 (dále jen „zpráva veřejné ochránkyně práv“), na dva nedávné rozsudky Nejvyššího správního soudu ve skutkově srovnatelných věcech (tj. ve věcech jiných čínských žadatelů o mezinárodní ochranu) a na další zprávy o zemi původu, kterými žalobce hodlá doplnit dokazování (*pozn. soudu - následným šetřením bylo zjištěno, že předmětné podání soud obdržel, avšak administrativním pochybením bylo přiřazeno k nesprávné věci*). Soud poté konstatoval, že absence tohoto podání nebrání projednání věci. Se zprávou veřejné ochránkyně práv a s uvedenými rozsudky Nejvyššího správního soudu je obeznámen (a žalovaný zcela určitě také), návrhům na doplnění dokazování o další zprávy o zemi původu pak soud nevyhověl.
28. Krajský soud následně konstatoval podstatný obsah následujících listin:
 - celkem tři rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 2. 2018, kterými byl žadatelům (státním příslušníkům Čínské lidové republiky, hlásícím se ke křesťanským církvím) udělen azyl podle § 12 písm. b) zákona o azylu – rozhodnutí jsou založena na č. l. 115 a násl. soudního spisu;
 - zpráva MZV ČR ze dne 17. 6. 2015, o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu při návratu do Číny – č. l. 28-29;
 - články z internetových zpravodajských serverů „Osm čínských křesťanů dostalo azyl v Česku, 70 jich odmítli“ (www.novinky.cz, ze dne 22. 2. 2018), „Azyl v Česku jen pro osm čínských křesťanů. Přes 70 žádostí vnitro zamítlo“ (www.idnes.cz, ze dne 22. 2. 2018), „Čína už dává na vnitřní bezpečnost více než na obranu. Kamery Velkého bratra jsou i na toaletách“ (www.ceskatelevize.cz, ze dne 15. 3. 2018) - č. l. 23 a násl.;
 - vyjádření sboru Církve bratrské v Hradci Králové ze dne 4. 3. 2018 – č. l. 20;
 - český překlad rozhodnutí ESLP ze dne 26. 9. 2017, ve věci Y. L. proti Švýcarsku, stížnost č. 53110/16 - č. l. 40 a násl.;

- dopis Mons. Václava Malého ze dne 5. 6. 2018 – č. l. 100;

29. Další žalobcem navržené důkazy soud neprovedl. Konstatoval, že správní soudy sice mohou doplnit dokazování provedené ve správním řízení, jejich úkolem ale není zcela nahrazovat činnost správních orgánů. Obsáhlé doplnění dokazování o další zprávy o zemi původu by již bylo nahrazením činnosti žalovaného.

V. Posouzení věci krajským soudem

30. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního soudního řádu správního. Při posuzování věci měl ovšem na zřeteli také čl. 46 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“). Dané ustanovení procedurální směrnice zakotvuje povinnost členských států zajistit pro žadatele o mezinárodní ochranu účinný opravný prostředek. Dle odst. 3 uvedeného ustanovení pak lze za účinný opravný prostředek považovat pouze takový prostředek, který zabezpečuje *„úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU“*. S ohledem na promeškání transpoziční lhůty ze strany českého zákonodárce se citované ustanovení procedurální směrnice vyznačuje (pro řízení zahájená na základě žádostí o mezinárodní ochranu podaných po 20. 7. 2015) vertikálním přímým účinkem a je povinností krajského soudu přihlížet v řízení i k případným novým skutečnostem, ačkoliv nemohly být žalovanému správnímu orgánu v době jeho rozhodování známy.
31. Podle § 12 zákona o azylu se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
32. Žalobce namítl, že má **odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství** [ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu]. Žalovaný při odůvodňování svého závěru, podle něž žalobce nemá právo na udělení azylu dle uvedeného ustanovení, předně poukázal na skutečnost, že přicestoval do ČR v rámci organizované skupiny svých spoluobčanů, které však dříve neznal. Učinil tak na základě víza získaného za pomoci uvedení řady nepravdivých skutečností a doložení padělaných dokumentů na zastupitelském úřadu ČR v Pekingu. Žalobce uvedl nepravdivé informace rovněž cizinecké policii na mezinárodním letišti Václava Havla Praha, kde mohl okamžitě projevit svůj úmysl požádat o mezinárodní ochranu. Namísto toho v souladu se svým turistickým vízem prošel až na území ČR a o mezinárodní ochranu požádal až později, v přijímacím středisku Zastávka u Brna. O uvedení nepravdivých informací pro potřeby udělení turistického víza pak žalobce neinformoval správní orgán ani cizineckou policii z vlastního rozhodnutí a bezprostředně po zahájení řízení ve věci mezinárodní ochrany, ale až poté, co jej žalovaný konfrontoval s kopií jeho žádosti o udělení víza, obsahující řadu informací rozdílných od těch, které poskytl správnímu orgánu v řízení o mezinárodní ochraně. To vše dle žalovaného *„značně snižuje jeho věrohodnost i ve vztahu k jeho dalším tvrzením stran skutečných důvodů odchodu z vlasti, příchodu do ČR a požádání zde o mezinárodní ochranu“*.

33. Žalovaný je zároveň přesvědčen, že příjezd žalobce i ostatních „jeho údajných souvěrců“ byl pečlivě organizovaný ze strany třetích osob, které za úplatu zajistily jak vydání víz, tak hromadný příjezd do ČR a následně i cestu k podání žádosti o mezinárodní ochranu v Zastávce u Brna. Žalovaný dále připomněl, že čínské orgány žalobci bez jakýchkoli problémů vydaly cestovní pas s biometrickými údaji pro potřeby jeho vycestování z vlasti, což má svědčit o „*naprostém nezájmu čínských státních orgánů o jeho osobu*“. Žalovaný poukázal také na to, že uvedená skupina čínských státních příslušníků přicestovala do ČR v relativně krátkém časovém období (od července 2015 do srpna 2016). Okamžitě po uplynutí 6 měsíců od zahájení řízení, tedy v nejkratší možné době, si pak všichni čínští žadatelé o mezinárodní ochranu požádali o pracovní povolení, našli si zaměstnání a víceméně v jednom okamžiku opustili příslušná pobytová střediska a přihlásili se k pobytu na privátních adresách. Žalobce ani ostatní jeho souvěrci současně neuvedli žádný bezprostřední důvod, proč vycestovali z Číny a přijeli do ČR právě v období, kdy tak učinili. Všechny tyto důvody dle žalovaného svědčí o tom, že důvody žalobce k odjezdu z vlasti byly zcela jiné, než tvrdí, a to „*s vysokou pravděpodobností důvody ekonomické, a ne útěk před údajným náboženským pronásledováním*“.
34. Žalovaný se nicméně („*nad rámec uvedeného*“) zabýval také skutečností, zda lze žalobce považovat za příslušníka jím tvrzené náboženské menšiny v Číně. Dospěl přitom k závěru, že „*nelze zcela vyloučit*“, že žalobce je příslušníkem církve Yin Xin Chengyi, neboť jeho výpovědi byly v tomto směru konzistentní a odpovídaly informacím, které by řadový příslušník církve mohl mít. A tak „*bez ohledu na skutečnost, že se správnému orgánu nepodařilo získat konkrétní a objektivně ověřitelné informace o tomto konkrétním náboženském hnutí*“, považoval tvrzení žalobce v tomto bodě za „*dostatečná*“.
35. Následně žalovaný citoval z různých zpráv o zemi původu zabývajících se dodržováním svobody vyznání v Číně. Na jejich základě konstatoval, že členové náboženských menšin se v Číně „*obecně mohou stát terčem negativního jednání ze strany čínských státních orgánů či bezpečnostních složek*“. Zároveň však zdůraznil, že každou žádost je třeba posoudit individuálně. Ve vztahu k žalobci pak uvedl, že ač byl dle svého sdělení příslušníkem církve Yin Xin Chengyi řadu let, nikdy nebyl čínskými státními orgány zadržen, či dokonce vězněn. Nestal se ani terčem jakéhokoliv jiného negativního jednání čínských státních orgánů či bezpečnostních složek. Hovořil sice o tom, že se ho policie snažila zatknout či zadržet, ale přestože nedělal žádná speciální opatření (kromě změn adresy bydliště, a to jen v rámci jedné provincie), nikdy zadržen nebyl. Žalobce dokládal řadu materiálů pojednávajících obecně o zadržování členů křesťanských církví v Číně a zmiňoval incidenty týkající se jeho souvěrců, on sám se ale terčem žádného podobného jednání ze strany čínských orgánů nikdy nestal. Podle žalovaného tak žalobce pouze využil znalostí o pronásledování příslušníků některých náboženských menšin v Číně, aby svými tvrzeními následně „*vygradoval svůj azylový příběh a vytvořil údajné obavy z návratu do vlasti*“. Žalobce tedy nebyl v zemi své státní příslušnosti pronásledován ve smyslu zákona o azylu a neuvedl ani žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že se tak stane v případě jeho návratu do vlasti.
36. Podle žalovaného dále žalobce mohl k řešení své situace využít možnosti vnitřního přesídlení v rámci Číny. Veškeré pátrání po žalobci se dle jeho tvrzení vztahovalo pouze na území provincie. Nelze se tedy reálně domnívat, že by nemohl přesídlit do jiné oblasti či provincie. Žalovaný zároveň spatřuje určitý rozpor v tvrzeních žalobce. Na jednu

stranu jej hledala pouze policie v rámci provincie (a proto mohl bez problémů opustit zemi), na druhou stranu měly mít čínské orgány intenzivní zájem o jeho osobu.

37. Krajský soud k těmto závěrům žalovaného uvádí následující. Předně, žalovaný věnoval velkou pozornost okolnostem, za nichž žalobce vycestoval z Číny. Tyto okolnosti dle žalovaného značně snižují věrohodnost žalobce a svědčí o tom, že hlavním důvodem jeho odjezdu z vlasti nebyly obavy z náboženského pronásledování, ale ekonomické důvody (viz výše body 32-33). Krajský soud však nemohl pominout, že další čínští vyznavači křesťanství, o jejichž žádostech o mezinárodní ochranu žalovaný rozhodoval, vycestovali do České republiky za obdobných okolností, a to včetně těch žadatelů, kterým žalovaný nakonec udělil azyl (jak uvádí veřejná ochránkyně práv ve své zprávě a jak si krajský soud ověřil z několika rozhodnutí o udělení azylu čínským žadatelům, s nimiž měl možnost se seznámit). Jinak řečeno, zatímco v některých případech zmiňované skutečnosti mají dle žalovaného značně snižovat věrohodnost žadatele o mezinárodní ochranu, v jiných případech tytéž skutečnosti nebránily udělení azylu.
38. Nicméně i když krajský soud odhlédne od uvedené nekonzistentnosti v přístupu žalovaného, jeho hodnocení okolností, za nichž žalobce vycestoval z Číny, považuje v mnoha ohledech za zavádějící.
39. Žalobce sice přiznává, že mu k vycestování z Číny pomohl zprostředkovatel a že v žádosti o turistické vízum uvedl nepravdivé skutečnosti a doložil je falešnými dokumenty. Na radu zprostředkovatele totiž uvedl, že do ČR cestuje za turistikou, ačkoliv měl od počátku v úmyslu zde zůstat. Nepravdivé bylo také pracovní potvrzení a cestovní itinerář, které k žádosti přiložil. Bez toho by však, jak uvádí, vízum pro cestu do ČR neobdržel. Krajský soud v tomto přisvědčuje argumentaci žalobce. Z předložení padělaných dokladů či uvedení nepravdivých údajů, které žadatel o azyl použije za účelem získání možnosti vstoupit na území přijímajícího státu, nelze automaticky dovozovat jeho nevěrohodnost. Česká právní úprava neumožňuje udělení víza za účelem vyhledání ochrany v ČR, krátkodobé schengenské vízum tak patrně pro žalobce představovalo jedinou možnost, jak zde z Číny legálně přicestovat. Zároveň je třeba uvést, že kdyby zastupitelský úřad měl pochybnosti ohledně jeho úmyslu vrátit se do Číny, předmětné vízum by žalobci pravděpodobně neudělil. Za těchto okolností nelze žalobci jeho výše popsany postup přičítat k tíži v nynějším řízení. Žalobce uvedl nepravdivé informace a předložil falešné doklady výhradně za účelem získání krátkodobého schengenského víza, tyto nepravdivé informace a doklady se nijak netýkají jeho azylového příběhu. Na posouzení věrohodnosti žalobce a jeho azylového příběhu tedy nemohou mít vliv.
40. V této souvislosti lze podpůrně odkázat také na čl. 31 odst. 1 Ženevské úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951 (dále jen „Ženevská úmluva“), podle nějž se smluvní státy zavazují, že *„nebudou stíhat pro nezákonný vstup nebo přítomnost takové uprchlíky, kteří přicházejí přímo z území, kde jejich život nebo svoboda byly ohroženy ve smyslu článku 1, vstoupí nebo jsou přítomni na jejich území bez povolení, za předpokladu, že se sami přihlásí bez prodlení úřadům a prokáží dobrý důvod pro svůj nezákonný vstup nebo přítomnost.“*
41. Krajský soud považuje za irelevantní rovněž skutečnost, že žalobce neinformoval žalovaného z vlastní iniciativy a při první možné příležitosti o nepravdivých údajích, které uvedl za účelem získání schengenského víza. Při podání žádosti o mezinárodní

ochranu žadatel toliko poskytuje žalovanému základní údaje o své osobě a stručně uvádí důvody své žádosti o mezinárodní ochranu. Nebyl tedy důvod, aby žalobce na uvedení nepravdivých skutečností v žádosti o udělení víza v daný moment sám od sebe poukázal. Při následném pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu žalobce tuto skutečnost nijak nezapíral a k dotazu žalovaného vysvětlil, jakým způsobem postupovala při podání žádosti o předmětné vízum a z jakých důvodů tak učinil. Žalovanému sdělil tak jména osob, které mu zprostředkovaly vyřízení víza.

42. Ani skutečnost, že žalobce nepožádal o mezinárodní ochranu na mezinárodním letišti Václava Havla Praha, ale až v přijímacím středisku Zastávka u Brna, mu nelze přičítat k tíži. Zákon o azylu nestanoví povinnost podat žádost o mezinárodní ochranu ihned po vstupu na území České republiky. Podání žádosti s výrazným časovým odstupem po vstupu na území ČR bezpochyby představuje indicii svědčící o tom, že důvody podání žádosti se nemusejí shodovat s žadatelem udávanými důvody odchodu ze země původu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2006, č. j. 2 Azs 137/2005 – 51). Žalobce však přicestoval letecky do Prahy dne 13. 2. 2016 a již dne 16. 2. 2016 podal žádost o mezinárodní ochranu v přijímacím středisku. S přihlédnutím k tomu, že nemluví českým jazykem a že se ocitl v pro něj neznámém prostředí, nejde o nijak výrazný časový odstup.
43. Zavádějící je rovněž tvrzení žalovaného, podle nějž žalobce neuvedl žádný bezprostřední důvod, proč vycestoval z Číny právě v období, kdy tak učinil. Žalobce jasně popsal, z jakých důvodů se rozhodl opustit Čínu právě v roce 2016 – viz jeho popis událostí z přelomu let 2015 a 2016 zachycený na str. 1 protokolu o pohovoru ze dne 1. 6. 2016 a v podrobnější podobě na str. 12 a násl. protokolu o pohovoru ze dne 26. 1. 2017 (žalobce byl varován souvěrci, že po něm pátrá policie, neboť zjistila, že je věřící a že roznášel církevní materiály). Ostatně sám žalovaný v jiné části napadeného rozhodnutí citoval z výroční zprávy China Aid Association z března 2016, podle níž všechny státní orgány právě v roce 2015 zesílily potlačování takzvaných „kultů“ a domácích církví. Nic nelogického tak krajský soud nevidí ani na tom, že žalobce bez problémů obdržel cestovní pas. V době, kdy o cestovní pas žádal, se policie přímo o něj ještě blíže nezajímala (viz také rozsudek ze dne 4. 1. 2018, č. j. 10 Azs 254/2017- 40, v němž Nejvyšší správní soud konstatoval, že nelze bez dalšího tvrdit, že vydání cestovního dokladu orgánem k tomu příslušným automaticky vylučuje nebezpečí pronásledování žadatele ze strany státních orgánů).
44. Za nepodložené považuje krajský soud také tvrzení žalovaného o ekonomických důvodech odjezdu žalobce z vlasti. S jistotou lze tvrdit nanejvýše to, že žalobce přicestoval do ČR v rámci určitého migračního proudu čínských státních příslušníků a že tak učinil za pomoci zprostředkovatele. Z těchto skutečností však nijak nevyplývá, z jakého důvodu opustil Čínu. Závěr o tom, že jeho motivace k opuštění vlasti byla ekonomické povahy, je již ryze spekulativní. Navíc lze v této souvislosti opětovně poukázat na to, že žalovaný některým žadatelům, kteří přicestovali do ČR v rámci téhož migračního proudu, azyl naopak udělil. Ekonomického migranta z žalobce samozřejmě nečiní ani skutečnost, že si krátce po uplynutí 6 měsíců od zahájení řízení o mezinárodní ochraně požádala o pracovní povolení.
45. Žalovaný naopak přímo nezpochybnil věrohodnost samotného azylového příběhu žalobce. Neuvedl žádné konkrétní výhrady vůči vnitřní konzistentnosti tvrzení žalobce, nepoukázal na jejich nesoulad s informacemi o zemi původu atd. Povinností žalovaného

tak bylo při hodnocení žádosti žalobce z jeho výpovědi vycházet (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 – 57, a ze dne 24. 7. 2008, č. j. 2 Azs 49/2008 – 83). Tedy důkladně provést test přiměřené pravděpodobnosti, užívaný pro zkoumání odůvodněnosti strachu z pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Sám žalovaný totiž v obecné rovině připouští, že vyznavači křesťanství jsou v Číně mnohdy perzekuováni.

46. Žalovaný výslovně citoval například zprávu Human Rights Watch z 12. 1. 2017, podle níž čínská vláda klasifikuje mnoho náboženských skupin, které nejsou pod její kontrolou, jako „kulty zla“. Dále odkázal na zprávu Freedom House ze dne 27. 1. 2016, podle které Komunistická strana Číny přísně omezuje svobodu vyznání, všechny náboženské skupiny jsou povinny se registrovat a stát řídí jejich činnost, dohlíží na duchovenstvo atd. Některé skupiny, včetně určitých křesťanských sekt, jsou zakázány a jejich členové jsou pronásledováni, vězněni a mučeni. Ostatní neregistrované skupiny, včetně neoficiálních protestantských a římskokatolických kongregací, působí v právní „šedé zóně“. Některé jsou schopny se poklidně setkávat za tichého souhlasu místních správních orgánů, zatímco shromáždění jiných „domácích církví“ jsou přepadána a vykazována z jejich shromáždění. Žalovaný zmínil také zprávu Ministerstva zahraničních věcí USA o svobodě vyznání za rok 2015, podle které se v průběhu uvedeného roku objevovaly informace o tom, že státní orgány fyzicky týraly, zadržovaly, zatýkaly, mučily, odsuzovaly k trestům odnětí svobody nebo šikanovaly stoupence zaregistrovaných i nezaregistrovaných náboženských skupin za aktivity související s jejich náboženskou vírou.
47. Následně se však žalovaný při svém posouzení žádosti žalobce omezil v podstatě pouze na konstatování, že žalobce nikdy nebyl čínskými státními orgány zadržen, či dokonce vězněn. Tato skutečnost byla pro žalovaného zjevně dostačující k tomu, aby uzavřel, že žalobce nemá odůvodněný strach z pronásledování. Takové posouzení považuje krajský soud – s ohledem na výše citované poznatky plynoucí z žalovaným shromážděných zpráv o zemi původu – za nedostatečné.
48. Krajský soud v této souvislosti připomíná, že posuzování odůvodněnosti strachu z pronásledování má prospektivní povahu, je tedy třeba zkoumat potencialitu pronásledování v budoucnu, po případném návratu žadatele o mezinárodní ochranu do země původu. Při tom je využíván standard přiměřené pravděpodobnosti, což znamená, že tato možnost musí být reálná, nikoliv pouze hypotetická. Judikatura i doktrína pak dovozuje, že k naplnění tohoto standardu může postačovat již existence méně než 50% pravděpodobnosti, že žadatel bude pronásledován [viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 – 82, ze dne 13. 8. 2010, č. j. 4 Azs 11/2010 – 112, a ze dne 31. 5. 2017, č. j. 5 Azs 62/2016 – 87; EASO: *Qualification for international protection (Directive 2011/95/EU) - A Judicial Analysis*, 2016, str. 82-83].
49. Skutečnost, že žadatel již byl v minulosti pronásledován nebo vystaven přímým hrozbám pronásledování, je významným ukazatelem odůvodněnosti jeho obav z pronásledování (srov. čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice). Nejedná se však o jediný možný ukazatel. Existence odůvodněného strachu z pronásledování nemusí být nutně založena pouze na vlastní zkušenosti žadatele. Relevantní mohou být také zkušenosti jeho příbuzných, blízkých přátel, či (v případě pronásledování z náboženských důvodů) souvěrců [srov. EASO: *Qualification for international protection (Directive 2011/95/EU) - A Judicial Analysis*, 2016, str. 84].

50. Nutno dodat, že dle čl. 9 odst. 1 kvalifikační směrnice je pronásledováním jednání, které je „a) svou povahou nebo opakováním dostatečně závažné, aby představovalo vážné porušení základních lidských práv, zejména práv, od nichž se podle čl. 15 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nelze odchýlit, nebo b) souběhem různých opatření, včetně porušování lidských práv, který je dostatečně závažný k tomu, aby postihl jednotlivce způsobem podobným uvedenému v písm. a).“ Buď tedy určitý akt (případně jeho opakování) může být dostatečně závažný na to, aby představoval sám o sobě pronásledování, anebo může intenzity pronásledování dosáhnout souběh většího množství méně závažných opatření. V takovém případě se jedná, slovy Nejvyššího správního soudu, o pronásledování „na kumulativním základě“ (viz např. rozsudek ze dne 14. 6. 2012, č. j. 6 Azs 4/2012 – 67). K výkladu pojmu pronásledování, a to přímo ve vztahu k pronásledování z náboženských důvodů, lze odkázat také na rozsudek velkého senátu Soudního dvora Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“) ze dne 5. 9. 2012, ve spojených věcech C-71/11 a C-99/11, *Bundesrepublik Deutschland proti Y a Z*.
51. Žalovaný v napadeném rozhodnutí akcentoval, že žalobce nikdy nebyl čínskými státními orgány zadržen, zcela ale pominul, že žalobce poukazovala na zatčení a mučení jeho matky a na obdobné problémy, kterým čelili další jeho souvěrci. Přímo žalobce byl dotčen toliko méně závažnými incidenty (např. výhružkami ze strany spolužáků na vysoké škole), což opravdu samo o sobě nestačí k závěru o tom, že již byl v minulosti pronásledován. Avšak ve spojitosti s jednáním, kterému byli vystaveni lidé z jeho blízkého okolí, by tyto skutečnosti případně mohly vést k závěru o přiměřené pravděpodobnosti toho, že v budoucnu bude také on sám vystaven jednání představujícímu pronásledování [ať již pronásledování ve smyslu čl. 9 odst. 1 písm. a), nebo přinejmenším pronásledování dle čl. 9 odst. 1 písm. b) kvalifikační směrnice]. K obdobným závěrům viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2019, č. j. 9 Azs 39/2019 – 86.
52. Žalovaný měl takové hodnocení provést na podkladě adresných informací o zemi původu. Takto však nepostupoval. Žalovaný nejprve shrnul obecné poznatky vyplývající z různých zpráv zabývajících se dodržováním svobody vyznání v Číně. Následně provedl individuální posouzení žádosti žalobce, aniž by bylo zřejmé, zda (a případně jakým způsobem) z uvedených zpráv při tomto individuálním posouzení vlastně vychází. Z žalovaným shromážděných zpráv přitom vyplývá, že příslušníci některých křesťanských církví jsou v Číně tvrdě pronásledováni, zatímco činnost jiných církví je státními orgány tolerována. Velké rozdíly v přísnosti omezování náboženských svobod mají panovat také mezi jednotlivými čínskými regiony. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí ale není nijak zřejmé, jaké postavení má v tomto ohledu církev Yin Xin Chengyi, zda je její činnost spíše tolerována, anebo zda jsou její příslušníci pronásledováni, případně v jaké míře.
53. Bez významu není také skutečnost, že žalovaný udělil azyl jiné čínské žadatelce, která se rovněž hlásí k církvi Yin Xin Chengyi (viz důkaz zmiňovaný výše pod bodem 28). V jednom případě tedy žalovaný shledal, že příslušnice církve Yin Xin Chengyi má odůvodnění strach z pronásledování, v jiném případě dospěl k opačnému závěru. Krajský soud si je samozřejmě vědom toho, že každý případ je třeba posuzovat individuálně a že skutkové okolnosti jednotlivých případů se mohou lišit. Nicméně uvedená skutečnost (udělení azylu jiné příslušnici církve Yin Xin Chengyi) svědčí přinejmenším o tom, že i dle žalovaného je příslušnost k dané církvi rizikovým faktorem. Tím spíše měl žalovaný

co nejdůkladněji vyhodnotit odůvodněnost strachu z pronásledování z důvodu náboženství v případě žalobce.

54. Tyto nedostatky napadeného rozhodnutí nemůže zhojit ani poukaz žalovaného na rozhodnutí ESLP ze dne 26. 9. 2017, ve věci Y. L. proti Švýcarsku, stížnost č. 53110/16. Jak příhodně uvedl žalobce, v daném případě švýcarské orgány shledaly celkovou nevěrohodnost žadatelky, zejména nevěrohodnost jejího tvrzení o příslušnosti k deklarované církvi. Žalovaný naopak členství žalobce v církvi Yin Xin Chengyi žádným způsobem nerozporoval.
55. Krajský soud dále shledal nepodloženým tvrzení žalovaného, podle nějž žalobce mohl k řešení své situace využít možnost vnitřního přesídlení v rámci Číny. Možnost vnitrostátní ochrany (někdy se také hovoří o „vnitřním útěku“ nebo „vnitřním přesídlení“) je upravena v § 2 odst. 7 zákona o azylu a v čl. 8 kvalifikační směrnice. V případech, kdy je původcem pronásledování (případně vážné újmy) státní orgán, však aplikace tohoto konceptu zpravidla není na místě. V úvahu přichází spíše v případech, kdy je původcem pronásledování (vážné újmy) nestátní aktér, který působí pouze na části území státu [srov. EASO: *Qualification for international protection (Directive 2011/95/EU) - A Judicial Analysis*, 2016, str. 74]. Zároveň je potřeba, aby správní orgán řádně zdůvodnil, proč má za to, že jsou v daném případě splněny podmínky pro aplikaci uvedeného konceptu (ke kritériím, které by měl posuzovat, viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007 – 93, a ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009 – 74). Nic takového však žalovaný v napadeném rozhodnutí neučinil.
56. Krajský soud shrnuje, že žalovaný nedostatečně posoudil otázku, zda žalobce má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství. Krajský soud nicméně nijak nepředjímá odpověď na uvedenou otázku. Bude na žalovaném, aby důkladně (a v intencích výše shrnutých požadavků) zhodnotil, zda žalobce splňuje podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu.
57. Žalobce dále zpochybnil závěr žalovaného, podle nějž v jeho případě není důvod ani k udělení **doplňkové ochrany**.
58. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR.
59. Žalobce zejména namítl, že v důsledku medializace pobytu čínských křesťanů v ČR mu v případě návratu do Číny hrozí nebezpečí vážné újmy ve formě mučení a nelidského či ponižujícího zacházení či trestání.

60. Krajský soud k tomu předně uvádí, že podání několika desítek žádostí o mezinárodní ochranu čínskými vyznavači křesťanství v ČR před několika lety bylo skutečně široce medializováno (minimálně v českých médiích). Krajský soud zároveň nemá žádné poznatky o tom, že by původcem této medializace byl žalobce či jeho zástupkyně, danou skutečnost tedy nelze žalobci přičítat k tíži. Souhlasit lze také s úvahou žalobce, podle níž by v případě jeho návratu do Číny mohly čínské státní orgány nabýt podezření, že patřil mezi tyto žadatele, pokud by se zaměřily na skutečnost, že se vrací dlouho poté, co skončila platnost jeho turistického víza.
61. Klíčovou otázkou tak je, zda vůbec čínské státní orgány mají zájem blíže se zabývat danou záležitostí, případně zda by žalobci hrozil postih dosahující intenzity vážné újmy (ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu), pokud by čínské státní orgány zjistily, že v ČR žádal o mezinárodní ochranu. Krajský soud považuje posouzení uvedené otázky žalovaným za nedostatečné.
62. Předně nutno uvést, že žalovaný si neobstaral žádnou zprávu o zemi původu, která by se blíže zabývala otázkou, zda jsou neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu po svém návratu do Číny v nějakém vážnějším ohrožení. Naopak odmítl vycházet z informace MZV ČR ze dne 17. 6. 2015, č. j. 98863/2015-LPTP, vyjadřující se právě k situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do Číny. Z této stručné informace vyplývá, že někteří neúspěšní žadatelé patrně budou omezováni na svých právech (např. právo cestovat, nucené domácí vězení, existuje i možnost jejich „zmizení“). Uvedená informace přitom žalovanému bezpochyby musela být známa, neboť vznikla v reakci na jeho vlastní žádost, kterou adresoval Ministerstvu zahraničních věcí v souvislosti s řízením ve věci jiného čínského žadatele o mezinárodní ochranu. Jestliže žalovaný zhodnotil tuto zprávu jako zastaralou, případně nedostatečně podrobnou, měl si tím spíše obstarat novější a podrobnější zprávu k danému tématu.
63. Krajský soud zároveň podotýká, že jsou mu z jiných, skutkově obdobných věcí známy skutečnosti, které svědčí o existenci určitých problémů navrátilých se žadatelů o mezinárodní ochranu do Číny (v podrobnostech viz např. bod 77 rozsudku krajského soudu ze dne 10. 7. 2019, č. j. 43 Az 6/2018 – 360).
64. Žalovaný tak bude v dalším řízení povinen řádně provést test „reálného nebezpečí“ (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 – 82) a posoudit, zda žalobci (coby příslušníkovi církve Yin Xin Chengyi, který v České republice požádal o mezinárodní ochranu) v případě návratu do Číny nehrozí nebezpečí vážné újmy ve formě mučení a nelidského či ponižujícího zacházení či trestání. Toto posouzení musí vycházet z podkladů, které budou splňovat požadavky, jež na ně klade judikatura správních soudů (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 – 81).
65. Další žalobní námitky, převážně procesního charakteru, jsou nedůvodné. K poukazu žalobce na skutečnost, že mu nebylo doručeno rozhodnutí žalovaného v jeho mateřském jazyce, krajský soud uvádí, že považuje za přípustný postup žalovaného, který při předání rozhodnutí zajistil tlumočení jeho vybraných částí. Právo žalobce na spravedlivý proces tím nebylo dotčeno i s ohledem na skutečnost, že již v průběhu správního řízení byl zastoupen advokátkou znalou českého jazyka. Jak je patrné i z průběhu navazujícího soudního řízení, žalovaný jej uvedeným postupem zjevně nepřipravil o účinnou možnost obrany. Žalobce nebyl nijak dotčen na svých právech ani skutečnost, že mu žalovaný

v průběhu seznámení s podklady rozhodnutí kladl doplňující dotazy k jím nově navrhovaným důkazům.

VI. Závěr a náklady řízení

66. Krajský soud z výše uvedených důvodů zrušil napadené rozhodnutí žalovaného a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku, je správní orgán v dalším řízení vázán. Žalovaný je zároveň povinen v dalším řízení zahrnout mezi podklady pro nové rozhodnutí důkazy, které byly provedeny v tomto soudním řízení (§ 78 odst. 1, 4, 5 a 6 s. ř. s.).
67. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve věci úspěšný, krajský soud mu proto přiznal náhradu následujících nákladů řízení:
- náklady právní služby poskytnuté zástupkyní žalobce za 5 úkonů po 3 100 Kč (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby, replika k vyjádření žalovaného, vyjádření ze dne 10. 10. 2019 a účast na jednání), včetně paušální náhrady hotových výdajů po 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) a § 13 odst. 3 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], tj. 17 000 Kč;
 - náhrada jízdného zástupkyně žalobce z místa jejího sídla k soudu a zpět ve výši 1355 Kč;
 - náhrada zástupkyně žalobce za promeškaný čas ve výši 800 Kč (§ 14 odst. 1 a 3 advokátního tarifu).
68. Jelikož zástupkyně žalobce je plátkyní daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku odpovídající dani, kterou je zástupkyně povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (tj. o 4022,60 Kč)
69. Žalovaný je tedy povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 23 177,60 Kč, a to do deseti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupkyně.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 16. října 2019

Mgr. Tomáš Blažek v. r.
samosoudce